

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2688/2023
04.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца ЈУ „Туристичка организација Града Враћа“ Врање, чији је пуномоћник Ивица Костић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Ристић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 973/23 од 11.04.2023. године, у седници одржаној 04.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 973/23 од 11.04.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 345/21 од 06.12.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је уговор о раду број ../20 од 30.11.2020. године апсолутно ништав и не производи правно дејство и захтев за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 90.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 973/23 од 11.04.2023. године, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим закључио уговор о раду на одређено време број ../20 од 30.11.2020. године, ради замене запослене до њеног повратка са трудничког, породичког и одсуства са рада ради неге детета, без сагласности градоначелника града Враћа, а која сагласност је прописана чланом 29. Одлуке о буџету Града Враћа за 2020. и 2021. годину. Тужбеним захтевом тужилац тражи утврђење ништавости предметног уговора о раду налазећи да је противан императивним прописима садржаним у Закону о буџетском систему којим је између осталог уређено питање заснивања радног односа у јавним установама и јавним предузећима, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или локална самоуправа, чије се финансирање обезбеђује из буџетских средстава.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев налазећи да је закључење спорног уговора о раду без претходно прибављене сагласности било забрањено тужиоцу, као кориснику буџетских средстава по одредбама императивних прописа и то одредбама Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава којом је регулисан поступак прибављања сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, као и по одредбама члана 29. Одлуке о буџету Града Враћа за 2020. годину. Међутим, закључење таквог уговора о раду није било забрањено туженом, као незапосленом лицу које тражи запослење, а Закон о буџетском систему и Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава не предвиђају ништавост уговора као последицу повреде наведене забране, већ предвиђају прекршајну одговорност за прекршиоца забране (послодавца као корисника буџетских средстава и његовог одговорног лица). Код изложеног, имајући у виду одредбе члана 103. став 2. Закона о облигационим односима оспорени уговор о раду није ништав.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 27е став 34. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/09...149/20) прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Према ставу 35. истог члана, изузетно од става 34. овог члана, радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства. У случају непоштовања цитиране одредбе члана 27е став 34, одредбом члана 103б истог закона, предвиђена је прекршајна одговорност и новчано кажњавање корисника јавних средстава и одговорног лица корисника јавних средстава, привремено обустављање извршења апропријација намењених за исплату плата, односно примања запосленим, изабраним, постављеним и ангажованим лицима код корисника буџетских средстава и корисника средстава организације за обавезно социјално осигурање, односно привремена обустава преноса трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица јединица локалне власти.

Одредбом члана 103. став 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ бр. 29/78...57/89, „Службени лист СРЈ“ бр. 31/93...18/20) прописано је да је уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима ништав ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеним случајевима не прописује што друго. Према ставу 2. истог члана, ако је закључење одређеног уговора забрањено само једној страни, уговор ће остати на снази ако у закону није што друго предвиђено за одређени случај, а страна која је повредила законску забрану сносиће одговарајуће последице.

Наиме, правилан је закључак нижестепених судова да је у конкретном случају закључење спорног уговора о раду без претходно прибављене сагласности било забрањено тужиоцу, као кориснику буџетских средстава, по одредбама императивних прописа и то цитираним одредбама члана 27е Закона о буџетском систему, као и по одредбама Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ број 113/2013...50/20) којом је регулисан поступак прибављања сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, као и да закључење таквог уговора о раду није било забрањено туженом, као лицу које тражи запослење. Осим тога, Закон о буџетском систему и Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава не предвиђају ништавост уговора као последицу повреде наведене забране, већ предвиђају прекршајну одговорност за прекршиоца забране – корисника буџетских средстава и одговорно лице код корисника буџетских средстава. Код изложеног правилно су нижестепени судови имајући у виду одредбе члана 103. став 2. Закона о облигационим односима закључили да предметни уговор о раду није ништав.

Из изложених разлога неосновани су ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**